

Věc:

Oponentský posudek diplomové práce BcA. Jitky Vojtěškové
Ateliér kresby a grafiky
Fakulta výtvarných umění VUT v Brně

Praktická diplomová práce s názvem „Ještě stále život“ mě upřímně zaujala, témata a tušený obsah jednotlivých tisků mě přirozeně upoutaly bez náročného vysvětlování a doprovodného textového manuálu.

Na sérii tisků vidíme základní téma zátiší. Záznam reálných předmětů umístěných různým způsobem v prostoru rozličných prostředí. Záznam je nám zprostředkován dvojrozměrně skrze digitální tisk na hedvábí, instalovaný způsobem, který od zátiší očekáváme.

O tato zátiší jde ale pravděpodobně až v třetí rovině a pro výpověď díla je daleko podstatnější tušená chvíle před samotným zachycením viděné situace. S předměty, které můžeme pozorovat na tiscích, bylo v nedávném čase, před zaznamenáním kompozice, zcela přirozeně manipulováno naprosto civilním způsobem nám neznámými osobami. Osoby spolu pily u stolu kávu, snídaly, kouřily u okna cigaretu. Ještě důležitější však než manipulace s předměty neznámými osobami je to, co se mezi nimi odehrálo a co si můžeme více či méně domyslet z indicií, které nám tisky nabízí. Jitka Vojtěšková nám tak skrze svá zátiší vypráví příběhy konkrétních lidí.

Tematický okruh situací může být temný, lhostejný, radostný nebo šťastný. Nevíme přesně, co se odehrálo, než aktéři odešli, a vylidněná scéna posloužila jako terén ke zkoumání stop. A i to, co se mohlo jevit v daném čase jako naprosto banální, může v kontextu budoucích dějů získat zásadní význam. Z jednotlivých scén tisků vidíme, že prostředí jsou rozdílná, že jde pravděpodobně o stopy prožitých chvil různých jiných lidí, nejen autorky samotné.

Nejde ovšem o kompozice nalezené a zaznamenané čistě dokumentární způsobem. Autorka si vyhrazuje právo na vlastní zásahy, komentáře a názor. Zprostředkovává nám jednotlivé příběhy skrze svoji vlastní uměleckou optiku.

S nalezenými situacemi jemným způsobem pracuje a ovlivňuje výslednou vizuální podobu děl. Nenápadnými zásahy jde divákovi naproti. Místy kompozici před zachycením upraví, někde doplní předmět, který vytváří napětí, či směřuje pozornost diváka žadaným směrem. V konkrétních případech retušuje, upravuje digitální záznam před tiskem. Jde však stále o vstupy, které nepřehluší původní autentické napětí, vzniklé skutečným používáním konkrétních předmětů v reálných situacích živými lidmi. Autorka cítí míru.

Zcela výtvarným způsobem nakládá s kompozicí, tvary, barevnými plochami. S tvůrčí cestou od nápadu k realizaci pracuje autorka poměrně svobodně. Nesvazuje svůj přístup příliš mnoha jednotícími klíči nebo sebou stanovenými principy.

Každý tisk buduje v jeho vlastním vnitřním klimatu, podtrhuje či potlačuje prvky, které sama považuje za nutné.

V některých tiscích je umocněn rozměr času či akce v čase. Ještě mokrá rozlitá voda, rozpitá káva apod. Čas je zde stanoven poměrně konkrétně, k akci došlo tak nedávno, že voda ještě nestačila uschnout.

Série zátiší je prezentována jako digitální tisk na hedvábí. Zvolený materiál má schopnost lehce popřít nahé a distantní působení digitální fotografie, svou strukturou obraz přirozeně rozostřuje, zároveň má schopnost krýt případné nedostatky kvality fotografií. Hedvábí je

lehké, tisky působí křehce, zvolený materiál je v souladu s výpovědí, i když si můžeme představit i řešení jiná.

Celá instalace má lidský rozměr a je snadno uchopitelná. Je patrné, že autorka počítá s divákem.

Práce je dle mého názoru velmi vyzrálá, autorka poctivým způsobem zkoumá téma, které ji skutečně zajímá, nehledá populistická rychlá, úspěšná řešení. Domnívám se, že na tématu je možno pracovat i dále po ukončení studia, má svou nosnost. Možnost větší časové svobody by mohla práci velmi prospět, situace, kdy by autorku zkoumané příběhy skutečně spontánně potkávaly samy a nemusela by po nich pátrat, by umožnily dílo rozvinout k ještě vyšší kvalitě.

Práci považuji za chytrou, tematicky i formálně dotaženou do odpovídající úrovně. Proto navrhuji známku A.

Oponentka diplomové práce
MgA. Alžběta Hanzlová